

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב"ה

תיק 1333078/1

בבית הדין הרבני הגדול ירושלים

לפני כבוד הדיינים:

הרב שלמה שפירא

המבקש: פלוני (ע"י ב"כ עו"ד עדי כרמלי)

נגד

המשיבה: פלונית (ע"י ב"כ עו"ד טל וינגסט)

הנדון: העדר האפשרות לקבוע משמורת והסדרי שהות זמניים ללא הליך יישוב סכסוך; טענת סכנה לקטינים שערכאה אחת דחתה תוך ביקורת על הטוען ופקפוק בכנותו

פסק דין

תשובתה של המשיבה לבקשת רשות הערעור הונחה על שולחן בית הדין, ועם הנחתה עליו שבת יועינתי אף בבקשת רשות הערעור עצמה ובתיק בית הדין קמא.

כן עיינתי בהודעת שירותי הרווחה שהונחה על שולחנו של בית הדין והעומדת בזיקה להחלטת בית המשפט לענייני משפחה שבעניינם של הצדדים, החלטה שבה נתבקשו שירותי הרווחה ליתן תסקיר נוכח טענות המבקש שעלו בפני בית המשפט לענייני משפחה במסגרת בקשה לצו הגנה ושבהמשך להורה בית המשפט לענייני משפחה כי המשך הדיון יתקיים בבית הדין שהוא הערכאה המוסמכת לדון בעניין ילדי הצדדים וכי אליו יוגש גם התסקיר.

לאחר העיון אני מוצא לנכון לדחות את בקשת רשות הערעור.

ראשית ייאמר כי בקשתה של המשיבה, שלה נעתר בית הדין קמא בהחלטתו לבטל – או לעכב – את החלטתו הקודמת בנוגע למשמורת הזמנית של הקטינים ושכגינה הוגשה בקשת רשות הערעור כללה גם את הנימוק של העדר האפשרות החוקית להחליט בסוגיית המשמורת, ולו הזמנית, ללא שיקדם להליך שבעניין זה הליך יישוב סכסוך, וזאת על פי החוק להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה, תשע"ה – 2014, ומשום שאין מדובר בסעד מהסעדים הדחופים (או אפילו מהסעדים הזמניים) שנמנו בתקנות להסדר התדיינות בסכסוכי משפחה, תשע"ו – 2016.

אעיר בעניין זה כי ייתכן שמדובר בלקונה שראוי לשקול את תיקונה, שכן במקרים כגון זה שלפנינו, לו מצא בית הדין כי צודק המבקש בטענותיו (אף כי לאור האמור להלן יש לומר שלא זה המצב במקרה שלפנינו) לכאורה היה בדין גם כי יקבע את המשמורת הזמנית, ולמצער יורה על שינוי בהסדרי שהות, ללא שיידרש להליכי יישוב סכסוך קודם לכן, אך כל עוד לא תוקנה לקונה זו – המצב החוקי הוא לכאורה כנטען.

בית הדין קמא בהחלטתו לא פירט יתר על המידה את נימוקיו, אך משתמע מדבריו כי הסתמך על כלל טענות המשיבה וקיבלן, ומשכך יש לראות את החלטתו כמנומקת בכל הנימוקים שבבקשתה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

לפיכך, ומאחר שלכאורה די בטעם זה של הוראת החוק האמורה כדי להצדיק את החלטת בית דין קמא, אפילו לא יהיו לה טעמים נוספים, מצופה היה שהבקשה לרשות ערעור תכלול טענה כי טעה בית דין קמא בקובעו (במשתמע מדבריו בעניין קבלת טיעוני המשיבה כאמור) כי הוראות החוק האמור מונעות ממנו להורות בדבר העברת המשמורת, ולו באופן זמני, טרם שיתקיים הליך יישוב סכסוך.

ברם בקשת רשות הערעור שלפניי אינה כוללת טענות שכאלה, ומן הדין די בכך כדי לדחותה על הסף, שהרי בהעדר טענות כאלה עולה כי אף המבקש אינו יכול להצביע על טעות של בית דין קמא בנקודה זו, ובהעדר טענות בנקודה זו הרי שעומדת החלטתו של בית דין קמא על רגליים יציבות שלא ימעדו אפילו יתקבלו כל יתר טענותיו של המבקש.

למעלה מן הצורך אוסיף ואומר כי אף לגופו של עניין וגם לולי הוראת החוק הנ"ל נראה מכלל החומר המונח לפניי עתה כי אומנם ייתכן שיש ממש בחלק מהטענות שטוען המבקש כלפי המשיבה, אולם כפי שאמרתי כבר בהחלטה קודמת – טענת הסכנה לקטינים שבשלה מבוקשת העברת המשמורת אינה מבוססת, ומה גם שאף היה מקום לשקול אותה במסגרת "צו הגנה", מסגרת המצומצמת מזו של העברת משמורת ומאפשרת גם הליך מהיר הפוסח על הצורך בהליכי יישוב סכסוך וכולל בשלב הראשון אף החלטות במעמד צד אחד – הרי שאין מקום לכך בהליך שלפנינו ולא רק משום שהמבקש פנה לבית הדין בבקשה להעברת משמורת ולא לצו הגנה אלא גם ובעיקר משום שבקשתו לצו הגנה כבר נבחנה בערכאה אחרת (וכנזכר לעיל בקצרה) ונדחתה, תוך ביקורת לא מעטה על המבקש ועל התנהלותו, לרבות בנוגע לאמירת חלקי אמת בלבד ואף אמירת שקר ממש, 'תיזוז' בין ערכאות ועוד.

גם חלק מהטענות שהעלה המבקש בבקשתו שלפנינו נדחו לגופן או התבררו כלא מדויקות במישור העובדתי בהחלטתו של בית המשפט, ואף שאין החלטת בית המשפט בהליך שהתקיים לפניו מחייבת את בית הדין הדין בהליך אחר דעת לנכון נקל כי הסיכוי שממצאים עובדתיים שמצא בית המשפט יהיו שונים מאלה שימצא בית הדין אינו גדול, וכשמדובר בבית הדין דנין שבהיותו ערכאת ערעור ממעט הוא לעסוק בבירור העובדתי, ושבעניינינו יושב כערכאת ערעור על החלטות בית דין קמא שבעצמו לא קבע ממצאים עובדתיים – הסיכוי לכך נמוך עוד יותר, לכל היותר רשאי היה המבקש לצפות כי נורה לבית דין קמא לבחון את העובדות ולהחליט על בסיסן, אלא שלשם כך אין הוא זקוק לערעור – די לו בהליך מסודר בבית דין קמא, חלף הליך של החלטה זמנית ובמעמד צד אחד, וכפי שייאמר עוד להלן.

לא זו בלבד אלא שבצד האפשרות שיש ממש בחלק מהטענות שכנגד המבקש עולה מן החומר שלפנינו הרושם כי גם המבקש עצמו אינו "טלית שכולה תכלת", ובנסיבות אלה הרי שגם מבחינה עניינית נראה כי צדק בית דין קמא כשהחליט שאין מקום להעברת המשמורת, ולו באופן זמני, על יסוד טענותיו של המבקש.

המבקש רשאי כמובן לבקש את העברת המשמורת במסגרת הליך מסודר, לאחר הליך יישוב סכסוך כחוק, ולטעון במסגרת הליך זה את כלל טענותיו שכנגד המשיבה, ומוכן כי ככל שבסימו של הליך זה יתקבלו החלטות שיהיו שגויות, לטעמו, יהיה רשאי לערער עליהן בהתאם לחוק ולתקנות הדיון (כשם שתהיה רשאית המשיבה אם דווקא בעיניה לא יישאו החלטות חן). אולם לעת עתה אין אנו מצויים בשלב זה.

סוף דבר

א. בקשת רשות הערעור נדחתה.

מדינת ישראל

בתי הדין הרבניים

ב. פסק הדין וכמותו ההחלטה הקודמת שניתנה בעניינם של הצדדים בט"ו באלול התשפ"א (23.8.21) מותרים בפרסום בכפוף להשמטת פרטיהם המזהים.

ג. עותק מפסק דין זה יועבר להנהלת בתי הדין כדי שהמחלקה המשפטית שבה תבחן לאור הערתנו דלעיל אם יש מקום ליזום – ואולי בשיתוף הגורמים המקבילים בהנהלת בתי המשפט – פנייה אל שר המשפטים והצעה לתיקון התקנות להסדר התדיינויות בסכסוכי משפחה, תשע"ו – 2016, באופן ששאלת המשמורת הזמנית תתווסף לסעדים הדחופים שרשאי בית הדין או בית המשפט לדון בהם, במקרים שאכן משתכנע הוא בדחיפות העניין, גם ללא שיקדם לכך הליך של יישוב סכסוך.

ניתן ביום כ"ח באלול התשפ"א (5.9.2021).

הרב שלמה שפירא

עותק זה עשוי להכיל שינויי ותיקוני עריכה